

Vlakke Vloer Platform

Het vlakkevloertheater ontstond in de jaren '70 als reactie op het gevestigde repertoiretooneel. Als ontregelend podium was het een aanjager van maatschappelijke verandering. Een theatervoorstelling kon nog wel eens leiden tot een vechtpartij of een publieke rel. Gaandeweg zijn we als vlakkevloertheaters meer onderdeel geworden van de gevestigde orde. De huidige tijd, met zijn populistische beïnvloeding en antidemocratische tendensen, roept echter om nieuwe vormen van ontregeling vanuit de kunsten. De vrijheid van kunstenaars, activisten, rechters en journalisten staat onder druk. Daarom blazen we onze rol als voorhoedetheater nieuw leven in en verdedigen we actief de democratische pijler van het vrije woord.

Ontregelen betekent dat we scherpe, onafhankelijke keuzes maken. Dat we grensverleggend durven te zijn. De vlakke vloer hoort de plek te zijn waar nieuwe ontwikkelingen mogelijk worden gemaakt en waar artistieke kwaliteit opnieuw wordt gedefinieerd in plaats van gevolgd. Dit vergt van ons eerder een artistieke houding dan een bedrijfsmatige benadering. En eerder een open taal dan het begrippenkader van het beleid.

Vlakkevloertheaters zijn een tussenruimte, een overgangsgebied waar oude structuren worden losgelaten en nieuwe nog niet zijn gevormd. Hier ontstaat ruimte voor intuïtie, spel en ontwikkeling. We zien kunst niet als een product maar een proces — een manier van zijn, kijken en voelen. Het gaat niet om wat kunst oplevert, maar om wat het aanraakt. We geven theatermakers de ruimte om zich te ontplooien. We stellen vertrouwen in jonge makers en tonen nieuwsgierigheid naar wat we nog niet kennen of waar we ons oncomfortabel bij voelen. Ook rauwheid, ongemak en tenenkrommende momenten hebben waarde.

Nieuwe vormen spreken nieuw publiek aan en brengen nieuwe gemeenschappen met zich mee: storytelling en autobiografische vertelvormen; samenwerking met niet-professionele spelers, ervaringsdeskundigen, lokale gemeenschappen en maatschappelijke organisaties; rituelen die gericht zijn op de gedeelde ervaring; vormen waarin theater zich vermengt met muziek, performance, digitale media en sociale interventie. Deze ontwikkelingen vragen om een ruimere opvatting van artistieke kwaliteit. De klassieke scheidslijn tussen hoge en lage cultuur is daarbij niet langer houdbaar. Juist in mengvormen en grensgebieden ontstaan nieuwe esthetiek, nieuwe vormen van kunstenaarschap én nieuwe gemeenschappen.

Dat het vlakkevloertheater een tussenruimte is, betekent niet dat we een neutrale houding aannemen. We staan in relatie tot onze omgeving. Sociaal-maatschappelijke kwesties dringen steeds meer het theater binnen en we voelen de noodzaak om ons hierover uit te spreken. We verbinden ons met onze bezoekers door ons te positioneren in discussies over klimaatverandering, AI, racisme, armoede enz. Meerstemmigheid is hierbij van groot belang. We zoeken actief naar werk dat we nog niet kennen, naar makers die buiten de boot van het systeem vallen en naar doelgroepen die over het hoofd worden gezien. In onderlinge verbondenheid blijven we continu in ontwikkeling en vinden we onszelf telkens opnieuw uit.

Dit vraagt niet alleen om vertrouwen en nieuwsgierigheid van ons, maar ook van overheden en subsidiënten.

In een samenleving waarin niet de inhoud maar het systeem leidend is geworden, is ontregeling geen effectbejag maar een noodzakelijke praktijk. Als iedereen binnen de grenzen van de regels blijft, oefent niemand in wederzijds aanpassen en ligt verstarring van de maatschappij op de loer. Onze kracht ligt juist daar, in het stimuleren van de vrije kunst, het buiten de bestaande structuren reageren op artistieke en maatschappelijke ontwikkelingen en het openhouden van de dialoog. Het theater is een van de weinige plekken waar mensen nog live samenkomen en waar elke avond een tijdelijke gemeenschap ontstaat. Theater oefent het samenleven: het samen dragen van verschil, ambiguïteit en conflict. Dat is democratie in uitvoering. Dat is waar we samen de strijd voor aangaan.

Het *Vlakke Vloer Platform* bestaat uit:

<i>De Schuur (Haarlem)</i>	<i>Theater Kikker/Podium Hoge Woerd (Utrecht)</i>
<i>Het Nationale Theater (Den Haag)</i>	<i>MIMIK (Deventer)</i>
<i>Theater Ins Blau (Leiden)</i>	<i>De Lieve Vrouw (Amersfoort)</i>
<i>Korzo (Den Haag)</i>	<i>De Nieuwe Vorst (Tilburg)</i>
<i>Theater Rotterdam (Rotterdam)</i>	<i>LUX (Nijmegen)</i>
<i>Theater aan de Rijn (Arnhem)</i>	<i>Theater Bellevue (Amsterdam)</i>
<i>Frascati (Amsterdam)</i>	<i>Bijlmer Parktheater (Amsterdam)</i>
<i>De Brakke Grond (Amsterdam)</i>	<i>Grand Theatre (Groningen)</i>
<i>Corrosia (Almere)</i>	<i>Verkadefabriek (Den Bosch)</i>
<i>Zwolse Theaters (Zwolle)</i>	<i>De Krakeling (Amsterdam)</i>